

Економічні науки

УДК 658

Волощук Анна Віталіївна

студентка

Київського національного університету технологій та дизайну

Волощук Анна Витальевна

студентка

Киевского национального университета технологий и дизайна

Voloshchuk Anna

Student of the

Kiev National University of Technology and Design

**ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ
ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВО-
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ
FORMATION OF THE SYSTEM OF MANAGEMENT OF FINANCIAL
AND ECONOMIC SAFETY OF ENTERPRISES**

***Анотація.** Дослідженні теоретичні питання формування системи управління фінансово-економічною безпекою.*

***Ключові слова:** фінансово-економічна безпека, система управління, модель.*

***Аннотация.** Исследованы теоретические вопросы формирования системы управления финансово-экономической безопасностью.*

***Ключевые слова:** финансово-экономическая безопасность, системы управления, модель.*

Summary. *Theoretical issues of formation of the financial and economic security management system are studied.*

Key words: *financial and economic security, management system, model.*

У сучасних економічних умовах виробничі одиниці мають повну економічну самостійність. Вони самі визначають свою економічну політику, організовують виробництво і збут продукції, формують портфель замовлень, відповідають за результати господарської діяльності. Усе це робить актуальною проблему забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств в сучасній економічній ситуації. Постійне підвищення ризикованості господарської діяльності може спричинити значне зниження рівня фінансового стану підприємства, а в майбутньому призвести до банкрутства, і потребує від кожного суб'єкта господарювання розробки системи фінансово-економічної безпеки.

На вирішення цієї проблеми спрямовані праці таких авторів, як: Цимбаленко Н.В., Кобелев Н.Б., Фролова С.М., Антоненко В.М., Бойко А.О., Лаврова Ю.В., Дехтяр Н.А., Дейнека О.В., Бекряшев А.К., Белозеров И.П.. Тобто ця проблема розглядається багатьма вітчизняними науковцями.

Метою даної статті є дослідження системи управління фінансово-економічної безпеки, розглянути основну мету управління фінансово-економічною безпекою.

Для початку дамо визначення системі управління фінансово-економічною безпекою.

Система управління фінансово-економічною безпекою будь-якого суб'єкта господарювання – це комплекс заходів, які задіяні для знаходження та знешкодження загроз, що можуть впливати на підприємство, а також для збереження його ефективного функціонування.

Для того, щоб сформуванню системи управління фінансово-економічною безпекою потрібно звернути увагу на такі фактори, як: рівень

фінансово-економічної безпеки, внутрішні та зовнішні чинники загроз, що діють на підприємство, фаза життєвого циклу суб'єкта господарювання, а також його можливості та інтереси.

Формування системи управління фінансово-економічною безпекою – це взаємопов'язана сукупність внутрішніх функціональних служб та підрозділів підприємства, які здійснюють розробку, прийняття і реалізацію управлінських рішень, що забезпечують захист його фінансово-економічних інтересів [5].

З огляду на вищезазначене, формування системи управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві можна представити так (рис. 1).

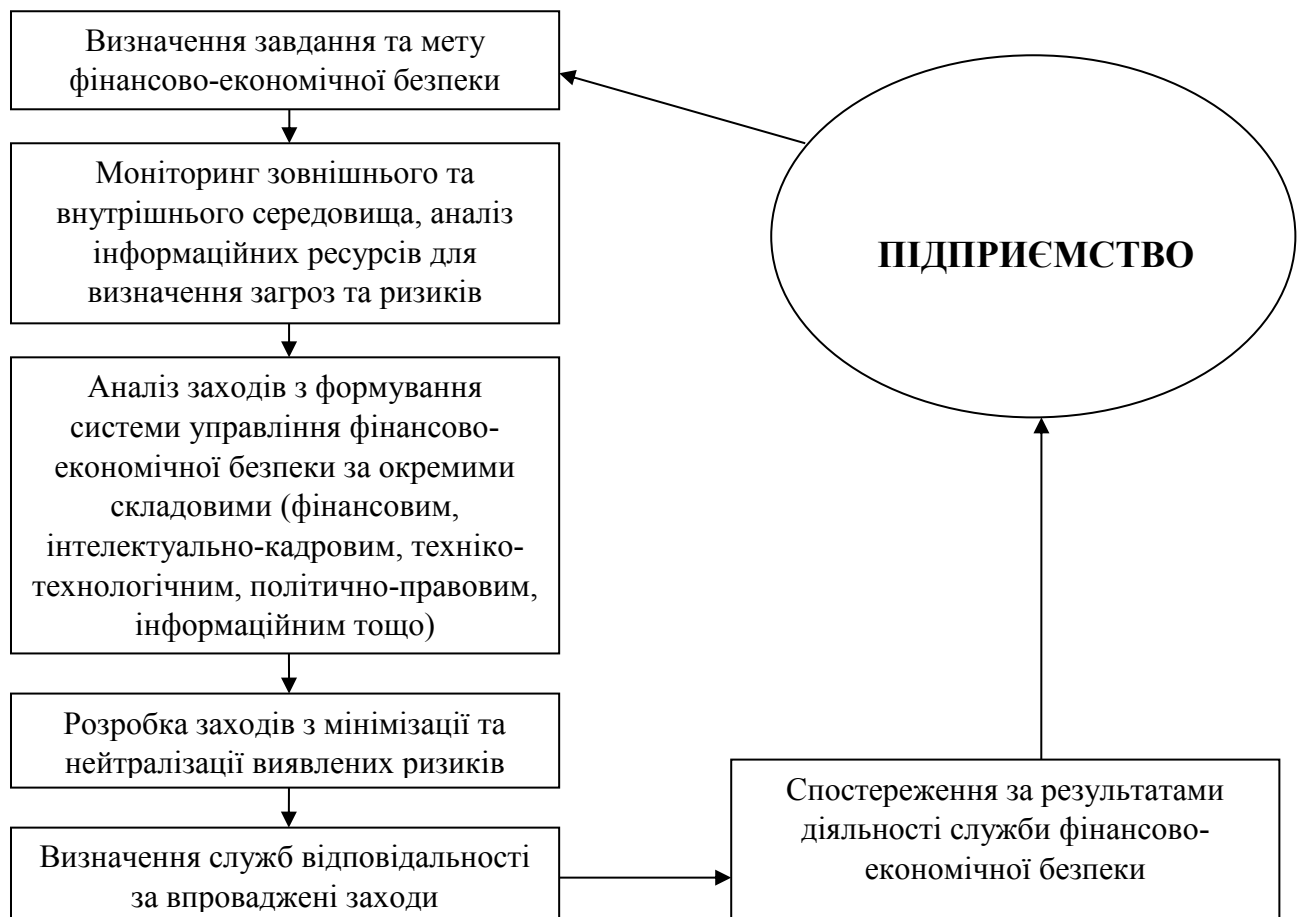

Рис. 1. Схема формування системи управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві

Дана схема показує основні етапи формування системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства, які будуть запобігати кризовим ситуаціям і мінімізують вплив негативних факторів на діяльність підприємства.

Основні принципи системи управління фінансово-економічної безпеки такі [1]:

1) системність – створення такої системи фінансово-економічної безпеки, яка забезпечила б захищеність підприємства, його майна, співробітників, інформації, різних сфер діяльності від небезпек і загроз, форсмажорних обставин. У забезпеченні безпеки підприємства повинен брати участь весь персонал підприємства.

2) своєчасність – виявлення різних небезпечних чинників, вживання заходів щодо запобігання їхнього впливу і нанесення збитків діяльності підприємства;

3) безперервність – система фінансово-економічної безпеки повинна бути побудована так, щоб вона діяла постійно, захищаючи інтереси підприємства в умовах ризику;

4) плановість – організованість у діяльності щодо забезпечення безпеки на основі єдиного задуму, що визначено в комплексній програмі та конкретних планах за окремими напрямками і підвидами фінансово-економічної безпеки.

Основне значення системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства полягає в тому, що вона повинна мати попереджувальний характер, а основними критеріями оцінки її надійності та ефективності є:

- забезпечення стабільної роботи підприємства, збереження і примноження фінансів і матеріальних цінностей;

- попередження кризових ситуацій, у тому числі різних надзвичайних подій, пов'язаних з діяльністю «зовнішніх» або «внутрішніх»

супротивників» [2].

Завданнями системи управління фінансово-економічної безпеки є:

- моніторинг, прогнозування, своєчасне виявлення й усунення загроз безпеці підприємств, причин і умов, що сприяють нанесенню фінансового й матеріального збитку, порушенню їх нормального функціонування й розвитку;
- створення механізму та умов оперативного реагування на негативні тенденції у функціонуванні суб'єктів господарювання;
- обґрунтування та формування організаційної системи комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки;
- ефективне усунення загроз персоналу й посягань на ресурси підприємств у разі застосування правових, організаційних та інженерно-технічних заходів і засобів досягнення необхідного рівня безпеки;
- створення нормативно-правового механізму для максимально можливої локалізації й відшкодування спричиненого збитку, послаблення негативного впливу наслідків порушення безпеки, спрямованого на відновлення діяльності підприємства відповідно до його стратегії;
- створення ефективних механізмів взаємодії державних структур із підприємством у питаннях безпеки;
- створення системи підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації персоналу безпеки підприємства;
- вивчення та впровадження позитивного досвіду в сфері безпеки, набутого в країнах ближнього й далекого зарубіжжя;
- створення єдиної інформаційної бази даних про стан загроз, бази знань для прийняття управлінських рішень [4].

Кінцевою метою управління будь-якою системою є оптимізація її функціонування, отримання максимально можливого корисного ефекту при мінімальних зусиллях і витратах. Каламбет С. В., Воропай В.А. метою функціонування механізму управління економічною безпекою називають

забезпечення фінансово-господарської рівноваги, досягнення визначеної ефективності діяльності та поставлених цілей і завдань подальшого розвитку суб'єкта господарювання [3, с.107]. Метою управління системою фінансово-економічної безпеки підприємств вважаємо досягнення максимального рівня реалізації інтересів суб'єкта господарювання та задоволення потреб споживачів при оптимальних ресурсних витратах на мінімізацію ризиків, що супроводжують їх професійну діяльність на ринку.

На сьогодні зростає роль фінансово-економічної безпеки в системі управління підприємством, оскільки саме фінансово-економічна безпека є критерієм його безкризового функціонування.

Таким чином, одним з напрямків вирішення завдання управління безпекою підприємства є формування систем управління фінансово-економічної безпеки, спрямованих на захист від зовнішніх і внутрішніх загроз пріоритетних фінансових та економічних інтересів, пов'язаних з реалізацією прийнятої стратегії і досягненням цільових конкурентних позицій.

Якщо і надалі нехтувати високою якістю системи управління фінансово-економічною безпекою, це може призвести до занепаду держави, її економічної складової, тому що фінансово-економічна безпека є невід'ємною частиною розвитку підприємств та економіки країни.

Література

1. Колпаков, П. А. Концептуальные основы экономической безопасности фирмы [Текст] : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.01 / Колпаков Павел Александрович. – М. : МГУ им. М.В.Ломоносова, 2007. – 25 с.
2. Шемаєва, Л. Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища [Текст] : автореф. дис. ... д-ра экон. наук : 21.04.02 / Шемаєва Людмила Григорівна. – К. :

Вищий навчальний заклад Університет економіки та права «КРОК»,
Київ 2010.– 39 с.

3. Каламбет С. В. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств залізничної галузі / С. В. Каламбет, В. А. Воропай // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2013. - № 2. - С. 106-113.
4. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність : монографія / В.Г. Герасимчук. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2005. – 265 с.
5. Орлик О.В. Фінансово-економічна безпека підприємства та підходи до її забезпечення / О.В. Орлик // Інформаційна та економічна безпека: матеріали Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції. – Х. : ХІБС УБС НБУ, 2014.